

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici Semestria duo

Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici Semestre alterum -
Cum Indicibus

Strauch, Johann

Jenae, 1674

Ecloga IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10241

ECLOGA IX.

CAPUT I.

Ad tit. Cap. III. & IX. de officio Judicis ordinarii.

S U M M A R I A.

1. Rubrica restitutio.

2. Judices ordinarii.

3. Capit. 3. h. t.

4. Capit. 7.

5. Novempopulania.

6. Caput 9. non ad Turon. sed Tyrensem Archiepisc. rescribitur.

Rubrica hujus tituli in primâ collectione ita habet: De officio & potestate Prælati & judicis ordinarii. Judices ordinarii dicuntur, qui in ordinem & numerum judicum sunt assumpti, & per adeptionem dignitatis suæ fiunt competentes judices. Vel, ut Alciatus, qui propriam Jurisdictionem habent à lege sibi delatam circa universitatem negociorum.

In cap. 3. vers. Quapropter &c. Ita habetur in primâ collectione: *Quapropter d. v. per A. f. m. qua.* (discretionem vestram per Apostolica scripta mandamus quatenus) *si quando dilectus filius noster Lan. Plebanus S. Pancratii de Lucar.*

In cap. 7. Innocentius III. rescribit Auxitano Archiepiscopo. Is est metropolitanus Aquitaniæ III. seu Novempopulaniæ. Ammianus lib. 15. *Novempopulos Ausci commendant & Vasates.* Postea Vasconia curta dicta est, ad differentiam Aquitaniæ II. quæ & ipsa Vasconia dici cœpit. Auscii, Ausci Cæsari & Plinio, vulgo Aux, inde Auscensis & Auxitanus. Jubeat autem Papa coercere monachos ejus provinciæ, qui claustrum abhorrentes per curias Principum discurrebant.

In cap. IX. scribitur Turonensi Archiepiscopo, si Raymundo credimus. Sed in primâ compilatione & apud Innocentium ipsum libro primo Regesti habetur Tyrensi. Quæ lectio vera est. Conqueritur enim Archiepiscopus adversus Patriarcham Hierosolymitanum, quod is compelleret subditos Tyrensis coram se respondere, præterito suo Archiepiscopo. Qualis querela Turonensi

nensi minimè convenit. Quid enim ei cum Hierosolymitano? Archiepiscopus Tyrius olim primum locum obtinuit inter Metropolitanos Antiocheno Patriarchæ subditos: Sed ex quo Syria à Latinis Saracenis ademta fuerat, Patriarchatui Hierosolymitano salvo gradus honore accessit, ut habet Guilielmus Tyrius *lib. 14. cap. 12.*

CAP. II.

Ad cap. X. de officio Jud. ord.

S U M M A R I A.

1. Status questionis.	4. Fine seculi XII. ademtum.
2. Ratio dubitandi.	5. Justin. Novella.
3. Clerus & populus intererant electioni.	6. Ratio decidendi.
	7. Id illustratur exemplis.

Status questionis.
Ratio dubitandi.
Clerus & populus intererant electioni.
Fine seculi XII. ademtum.
Justin. Novella.
Ratio decidendi.
Id illustratur exemplis.

Interrogabatur Innocentius, utrum posset consecrationem sui suffraganei alteri committere. Quod affirmat. Ratio dubitandi: Quia Metropolitanus est confirmare, ergo & consecrare. Confirmatio electionis ad Metropolitanum spectat & Episcopos comprovinciales saltem tres. *can. 4. synodi Nicæna. can. Episcopi. dist. 64. can. Episcopus. dist. 65.* reliquis per literas consentientibus. Clerum & populum suffragatos fuisse, & Episcopos eodem tempore judicium tulisse, testatur Cyprianus de Sabino Episcopo scribens *lib. 1. epist. 4.* Post concilium Nicenum clerus & populus intererat electionibus. In occidente diutius jus electionum mansit clero & populo. Fine demum seculi XII. paulatim horum jus ad Canonicos migravit Ecclesiarum cathedralium, quod confirmarunt plurimæ Pontificum constitutiones. Justinianus Imperator, formam electionum *Nov. 123. & 137.* ita præscribit, ut clerici & cives honorati trium personarum electionis decretum scripto facere teneantur & ad Metropolitanum mittere, ut unus è tribus eligatur. Ratio decidendi, quod si Metropolitanus causâ aliquâ fonticâ impediatur, nõ impeditur per canones, quo minus possit id mandare suffraganeo. *can. Comprovinciales.*

can. Extra. dist. 64. Exemplum occurrit in Faustiano Aquensi Episcopo, quem ordinabant Palladius Santonensis & Orestes Vatesensis mandato Bertrami Burdegalensis Episcopi, qui lippitudine eo tempore laborabat. *Gregor. Turon. lib. 7. c. 31.* Dummodo mandararius sit catholicus & habeat gratiam sedis apostolicæ. *cap. quia diligentia. §. de elect. c. fraternitatis. de schismat.* Hinc Moses monachus designatus Saracenorum Episcopus consecrationem repudiavit accipere à Lucio Pseudoepiscopo Alexandrino. *Socrat. lib. 4. c. 29. Theodor. lib. 4. c. 21.* Et Antiochus Episcopi Johannis Pergensis consecrationem respuit. *Theodorit. lib. 4. c. 25. Alteserra bit.*

CAP. III.

Ad capitul. XIV. de offic. ordinarii.

S U M M A R I A.

1. Coadjutorum ordinatio quæ occasione in Syria frequentata?	5. Morbus, cujus.
2. Nempe ob imperitiam linguæ Græcæ. Episc. Lat.	6. Exemplum.
3. Alteserra notatus.	7. Senium.
4. Cause quibus Coadjutores admittuntur, ut	8. Pueritia.
	9. Imperitia.
	10. Dilapidatio.
	11. Incurfus hostilis.

Occupata Syria & urbe CPoli captâ à Francis & Venetis Coadjutorum pulsus Græcis Episcopi Latini passim his terris locisque ordinatio impositi sunt, qui cum Græcè nescirent, permissum fuit, quæ occasio- ut Coadjutores & Vicarios Hellenismi peritos sibi ad- ne in Syria- frequenter? sciscerent, ne omnia per interpretes agere cogerentur. Sic Auxen- tius Cappadox à Constantio factus est Episcopus Mediolani in lo- Nempe ob cum Dionysii ob imperitiam linguæ Latinæ, ut notat ex Athanasio imperitiam epistolâ ad solitarios Alteserra. Quod verò de Brunone Episco- linguæ Gra- po Aldeburgensi addit idem Alteserra, id minimè quadrat. Non cæ. Episc. Lat. enim Bruno coadjutor factus fuit, Geroldi Episcopi: Sed Sacer- Alteserra dos: nec propter linguæ Slavicæ imperitiam ibi positus est, sed notatus.

coloniam Saxonum, cum ipse è Saxoniam oriundus esset, impetra-
 vit eo deduci, ut haberet solatium de populo, cujus nosset linguam
 & consuetudinem, ut habet Helmoldus *chronico Slavor. lib. 1. c.*
 84. utut ergo dubitatum olim fuerit, utrum viventi Episcopo
 Coadjutor dari possit, vetante canone 8. Nicenæ synodi & concilio
 generali Lateranensi, ex quo capitulum nostrum desumptum est,
 ne in unâ eademque civitate duo Episcopi existant: cum mon-
 stro simile sit, ut una Ecclesia diversos habeat Pontifices, tanquam
 unum corpus diversa capita: Tamen certas ob causas Coadjuto-
 res nonnunquam sunt admissi, uti sunt adversa valetudo, ætas se-
 nilis, impubertas, imperitia, prodigalitas. De morbo est *can.*
scripsit. can. quamvis. caus. 7. q. 1. cap. de Rectoribus. c. Ex parte.
cap. ult. X. de cler. agr. cap. Pastoralis. eod. tit. in 6. Ita Tetrico
 Lingonensi Episcopo, ob ægritudinem Mundericus assentiente
 Principe Coadjutor cum successionis spe datus, ita, ut superstite
 Tetrico is Tornodorense castrum, quasi propriam diœcesin, ut Ar-
 chipresbyter, regeret. *Gregor. Turon. lib. 5. c. 5.* Sic Mauritius Ca-
 durcensis Episcopus adjutorem habuit Ursicinum, & Domnolus
 Cenomanensis Theodulphum. *Gregor. Turon. lib. 5. c. 42. lib. 6.*
c. 9. Rimberto Bremensi Archiepiscopo Adalgarius ex Monacho
 Corbejensi coadjutor datus. *Adam. Bremensis lib. 1. c. 39.* Ob se-
 nectutem Narcisso Hierosolymitano coadjutor datus est Alexan-
 der. Et Bonifacio Episcopo Moguntino id Zacharias Pontifex
 permisit. *can. Petriisti. c. 7. q. 1.* Episcopo puero, ut Hugoni, filio
 Heriberti Veromanduorum Comitis Odalricus Aquensis Episco-
 pus Coadjutor datus. *Frodoard. chron. ad annum 728. & lib. 4. hist.*
Remens. c. 18. 20. 22. Cum Episcopus Conventrensis Ecclesias
 quasdam concessisset impuberibus, Alexander III. eos ex dispen-
 satione non removit: Sed interim Ecclesiarum custodiam ido-
 neis clericis commendavit. *cap. Ex ratione 2. X. de etate & qualit.*
præf. Ob imperitiam dari docet can. Quia frater. caus. 7. q. 1.
can. 18. c. Episcopum. Distinct. 73. Sic ob imperitiam linguæ ver-
 naculæ Valerius Hipponensis Episcopus Latinæ linguæ minus
 peritus coadjutorem adscivit Augustinum, ut est in vitâ ejus *c. 9.*
 De dilapidatore diximus ad *cap. Venerabili. X. de offic. deleg.* De
 causâ hostilis incursum est *capit. XV. h. t.*

*Causæ qui-
 bus Coadju-
 tores ad-
 mittuntur,
 ut
 Morbus,
 Exemplum.*

Senium.

Pueritia.

Imperitia.

*Dilapidatio
 Incursum
 hostilis.*

CAP.

CAP. IV.

Ad cap. XVI. De offic. Jud. ord.

S U M M A R I A.

1. <i>Monasterium montis Sublasi.</i>	7. <i>Cathedraticum.</i>
2. <i>Corrigitur inscriptio.</i>	8. <i>Solidi Lucenses.</i>
3. <i>Jura Episcopalia quæ dicantur?</i>	9. <i>Decimatio.</i>
4. <i>Pœnitentia.</i>	10. <i>Quarta mortuorum.</i>
5. <i>Synodus.</i>	11. <i>Procuratio Episcoporum.</i>
6. <i>Synodaticum.</i>	12. <i>Oratoria in Grungis.</i>
	13. <i>Monumenta Dobrilucensia.</i>

IN capitulo XVI. fit mentio monasterii S. Benedicti montis *Monasteriū*
Sublasi. Lege Sublasi, ut ex Provinciali MSto Fuxensi refert *montis*
Cironius. Est in Umbriâ, sub Episcopo Assisienti, in ditioe *Sublasi.*
ac provinciâ Romanâ. Corrigena itaque inscriptio & legen- *Corrigitur*
dum: Assisienti, pro, Assisinatim. Jubetur hoc capitulo Episco- *inscriptio.*
pus contentus esse juribus Episcopalibus. Inter hæc recensentur, *Jura Episco-*
canonica obedientia, subjectio, reverentia, institutio, destitutio, *palia quæ*
correctio, reformatio, censura Ecclesiastica, jurisdictio causarum *dicantur?*
ad forum Ecclesiæ spectantium, pœnitentia, sacramentorum colla-
tio, synodus & synodaticum seu cathedratici nomine duo solidi,
quarta decimationum, ac mortuorum visitatio annua.

Quod attinet pœnitentiam, eam indicere publicè proprium *Pœnitentia.*
munus est Episcopi & pœnitentes reconciliare & absolvere. *Con-*
cil. Carthag. II. can. 3. Ut chrisma vel reconciliatio pœnitentium
nec non & puellarum consecratio ab Episcopis non fiat. Conci-
lium Agathense can. 44. Benedictionem quoque super plebem,
in Ecclesiâ fundere, aut pœnitentem in Ecclesiâ benedicere Pres-
bytero non licebit.

Quod attinet synodum, moris antiqui est Episcopum quot- *Synodus.*
annis diœcesanam synodum cogere, & presbyteros rationem
reddituros ad eam vocare. *can. Episcopus can. singulis annis. dist. 18.*
can. Quando. distinct. 38. can. Episcopus. caus. 35. q. 6. c. Sicut olim.
de Accus. Conveniebant non modo Plebani: Sed & Abbates diœ-

Synodaticū. cesani. *d. can. Episcopus. d. can. singulis annis. c. Quod super his. de major. & obed.* Convenientibus ita Presbyteris annua pensio indicebatur ab Episcopo, quam Synodum, sed & synodaticum appellabant. Ivo Carnotensis *epist. 286. Dedimus & Ecclesiam B. Stephani, & omnia ad eam pertinentia, altare scilicet de Morentiaco, cum parte synodi ad altare pertinentis, nec non & Ecclesiam de Mondonis Villâ liberam à Synodo & Circadâ.* Innocentius III. *lib. 2. Epist. 182. Ecclesiam S. Petri de calvo monte, cum tribus capellis sibi adjacentibus, Ecclesiam de Sergiaco, quæ nec synodum, nec circadam persolvunt.* Dicebatur etiam Paschalis præstatio *c. 15. in prima collect. de Simoniâ,* eo quod synodus post Pascha solebat convocari.

Cathedraticum.

Aliud pensionis genus est cathedraticum, quod annuatim Episcopo persolvitur pro honore cathedræ, cujus summa fuit duorum solidorum, ex constitutione Pelagii, & concilii Braccorenensis *II. can. II. can. placuit. caus. 10. q. 1. & can. ult. ead. caus. q. 3.* Dicit Honorius: Cathedratici nomine duo solidi. Sed quales

Solidi Lucenses.

solidi? compilatio V. ita exprimit: *Duos solidos Lucensis moneta.* Monetam æream fuisse usualem censet Marquardus Freherus. *De his Vide cap. 20. Infra de censibus.* Solidi fuerunt vel Romani, vel Francici. Ad similitudinem solidi aurei, qui sub Constantini M. successoribus duodecim milliariensibus æstimabatur, percusserunt Franci argenteum, quem duodecim denariis æstimabant. Vingt solidi faciebant libram argenti, ut Romani sexaginta milliariensis. Solidus ergo Francicus erat milliariensium trium. Gronovius *de festiis lib. 3. c. 6.* Confer Gassendum *in vitâ Peiresc. p. m. 73.* Aliter accipitur cathedraticum, nempe non tam pro eo, quod Episcopo præstatur, quàm quod ipse Episcopus pro suâ ordinatione præstat, de quo supra *Eclogâ VI. c. 14.*

Decimatio.

Ait Honorius, Episcopo deberi quartam decimationum: Deponebantur olim decimæ apud Episcopum, & certis partibus dividebantur, quarum una Episcopo cedebat, quæ vel tertia vel quarta erat, pro more regionum. Ubi quartæ fiebant, una cedebat Episcopo, altera clero, tertia fabricæ, quarta pauperibus. *can. Vobis. can. Vulturana. can. Concesso. can. Quatuor. can. de redditibus.*

bus. can. cognovimus. can. mos est. caus. 12. q. 2. can. ad hoc. caus. 16. q. 4. Et vel singulis annis pendebatur, vel quarto quoque anno quartæ quatuor annorum solidæ. *Concil. Aurelianense. l. can. 17.* Decimæ secundum quosdam singulis annis tertia pars, aut in tertio tota: Sed tamen nos sequentes Romanos, singulis annis quartam partem, aut in quarto anno totam Episcopi recipiant.

Quarta mortuorum debetur Episcopo, id est, legatorum, *Quarta mortuorum.* priorum *c. Requisivisti. de testament. quàm quartam testamentorum vocat Innocentius III. lib. 2. Regesti. epist. 429.*

De procuratione pro visitationibus supra diximus *Ecloga Ecclesia & VII. cap. 4.* Post verba: *Procuracionibus onerentur,* additur in *monasteria* quintâ compilatione: *Et Ecclesiam S. Pauli de Assisâ à procuracionis onere penitus relevamus.* Tenebantur ergo Ecclesiæ & monasteria procurare Episcopum, nisi speciali privilegio sedis apostolicæ fuerint exempta. *c. 1. & ult. de Cens. in 6.* Hoc jure cum Eustachius Londinensis Episcopus procuracionem visitationis nomine exigeret ab Abbate Westmonasteriensi, provocatum est ad Pontificem, auctore Matth. Paris anno 1221. Confer capitulum. *Cum instantiâ. X. de cens. cap. Accedentes. de prescript. c. Constitutus. de relig. dom.* Procuracionis etiam ab onere immunia sunt oratoria, *Episcop.*

quæ habentur in grangiis monachorum. *cap. ult. X. de cens. Grangia est vocabulum monasticum, significans villam sive prædium, vel horreum. Franco-gallis Grange. Abbas Urspergensis: Otto Palatinus interfectus Philippi Imp. ab Henrico Calatino obruncatur in quadam Grangiâ, non procul Ratispona.* Sic in monumentis Vallis Mariæ prope Helmeftadium; Grangia Mammendorp, *Monumenta cœnobii Dobrilucensis.* Grangia Esquenrode, Grangia Hackensted. In libro documentorum cœnobii Dobrilucensis, quod penes me est, manuscriptum est traditio Ottonis cujusdam, militis de Ileburgo, ubi ita:

Venerabili Dn. Johanni Abbati, totiq; conventui fratrum ordinis Cisterciensis in Dobrilug villam nostram Frederichsdorf tradidimus sub hac formâ, videlicet, ut ipsa villa redigeretur in Grangiam, quod translator in vernaculam ita vertit: Haben dem erbaren Herrn/ Herrn Johann dem Apte und der Samnung der Mönche des Grauin Ordens zu Dobriluge gegeben unser Dorff Friedrichsdorff

Dorff in solcher Wiese / daß man das Dorff mache zu einen Vor-
werke 2c.

Denique ait Honorius: *Non amplius ab eis exigas, præter moderatum auxilium, quod juxta formam Lateranensis concilii cum charitate postulandum.* Nimirum ex concilio Lateranensi sub Innocentio III. habito constat, præter curationem peti posse auxilium, quod charitativum subsidium appellatur. *cap. Cum Apostolus. §. prohibemus. de cens. Extrava. Vas electionis. Eod. tit. Inter communes. Clemen. I. de Excess. Pralat.* Quia comiter peti debet, non cum judiciariâ invectione, ut ait *can. XIV. Conc. Cabillon. 2. can. Cavendum, c. X. q. 1.* id est, captis vadiis seu pignoribus.

CAP. V.

Ad cap. XVII. XVIII. de off. Jud. Ordin.

S U M M A R I A.

1. Monaster. S. Remigii à quo adificatum.	5. Civitas Trecorensis.
2. Summa capituli.	6. Abbas Rothomensis.
3. Caput 18. ad quem rescriptum.	7. Abbatia S. Salvatoris.
4. Episcopus Briocensis.	8. Populi Rhedones, Rennes &c.

Monaster. S.
Remigii à
quo adifi-
catum.

Summa ca-
pituli.

Capit. 18. ad
quem re-
scriptum.
Episc. Brio-
censis.

Monasterium S. Remigii in civitate Remensi insigne à Clotilde uxore Clodovei fundatum, & D. Petro, inde B. Remigio dicatum est. Summa decretalis est: *Remensi Archiepiscopo firmiter inhihet Pontifex, ut nullos de cætero seculares in monasterii capitulum, visitationis tempore introducat, nisi duos vel tres de canonicis Ecclesiæ suæ, in decenti habitu, aliis, quos expedire viderit Religiosis adjunctis.* In cap. XVIII. si Raymundum sequaris, rescribitur Episcopo Bajocensi, & archidiacono Rothomagensi; Sed fallit nos Raymundus. Rescribit Honorius Episcopo Briocensi & Abbati de Sagenio & Archidiacono Recomensi: Episcopus Briocensis, *Saint. Brieu.* urbs Episcopalis sub Archiepiscopo Turonensi, in Britannia minore, sic dicta à nomine Apostoli sui S. Brioci. *Archi-*

chidiaconatus Recomenfis dubium an in Episcopatu Briocen- *Episc. Brioc.*
 si, an Tricoriensi, vel Trecorensi. Civitas Trecorensis, Triguier, *Civitas*
 Lantriguier, urbs Episcopalis Britanniae Aremoricæ sub Archie- *Trecoren-*
 piscopatu Turonensi. Capituli textus ita restituendus: *Dilectus*
filius Abbas monasterii Rothomagensis. Imò Rothonensis, ut ha- *Abbas Ro-*
 bet quinta compilatio, ubi additur; *Venet. diæceseos.* Rectè. *thonensis.*
 Innuitur Abbatia S. Salvatoris de Rothono, vulgò, Redon, ordi- *Abbatia S.*
 nis S. Benedicti, diocesis Venetensis. Rhedones, Renes vel Ren- *Salvatoris.*
 nes, Casari & Plinio populi Galliae Celticæ, in Aremoricis, Bri- *Populi Rbe-*
 tanniae minoris præcipui, & conventus juridicus regionis. Urbi *dones, Ren-*
 nomen, Condate Redonum Ptolomæo, ad Vidanam fluvium. *nes.*
 Pergitur textu, *exposuit comm nobis, quod tertia pars emenda-*
rum, quas homines quinque parochiarum, quæ sui conventus
 sunt usibus deputatæ, *p. f. e. f. c. a. f. s. m. a. a.* & quod inter ipsos
 homines ortâ Ecclesiasticâ quæstione citatio ad eundem, sed exa-
 minatio & decisio quæstionis ad venerabilem fratrem nostrum
 Venetensem Episcopum & ipsum Abbatem pertinent in commu-
 ni. *Cumque felicitis memoria Innocentius Papa prædecessor noster*
conquerente ipso Abbate, quod præfatus Episcopus super hoc in-
quietebat eundem Vobis de assensu partium dederit in mandatis,
ut vocatis partibus & auditis hinc inde propositis c. r. a. i. f. i. d. E.
p. v. d. i. o. c. f. q. f. q. E. quoad l. d. p. e. p. e. & quæ sequuntur.

CAP. VI.

Ad titulum: De officio Judicis.

S U M M A R I A.

1. Honorius rescribit Salernitano Archiepisc.	5. Monasterium Cavense, Cavæ civitas. Thomæ Aquinatis obitus.
2. Salernum. Golfo de Salerno. Abbatia Leonardi.	6. Monasterium S. Petri de Amalphia, urbs Amalfi.
3. Causa status, inter quos.	7. Pyxis nautica.
4. Fossa nova, Abbatia.	

*Honorius
rescribit.
Salernit.
Archiepis.
Salernum.
Golfo di
Salerno.
Abbatia S.
Leonardi.
Questio
hujus capi-
tuli.
Fosse novæ
Abbatia.
Thome A-
quinatis
obitus.
Monasteriū
Cavense.
Monasteriū
S. Petri de
Amalphia.
Pixis nau-
tica.*

74

Amenitatum Juris Canonici

IN capitulo primo rescribit Honorius Archiepiscopo Salernitano & Abbati S. Leonardi & S. Benedicti. Sic enim legendum. Salernum, Archiepiscopatus regni Neapolitani, & Principatus citerioris caput, in orâ maris Tyrreni, à Lothario primo fundatus & datus Siconolpho in divisione Ducatus Beneventani, anno 831. Inde sinus Pæstanus ei adjacens vocatur Golfo di Salerno. Abbatia S. Leonardi à Friderico II. Imperatore fuit fundata, & data ordini militum B. Mariæ, Agebatur causa inter Abbatem & conventum Monasterii Canen. ut legitur apud Raymundum. Fossa nova erat Abbatia ordinis Cisterciensis, in quâ centum monachi aiebantur, & ubi Divus Thomas Aquinas decessit, dum veniret ad concilium Lugdunense sub Gregorio IX. Est in Latio, quinquaginta millibus ab urbe Româ distans. Monasterium Canen. vel Canon. Salontanæ diœceseos, vel ut correctores Gregoriani volunt, Sauvense, mende sunt. Legendum, Cavense. Cava, civitas Episcopalis in Campania, unde denominatum est cœnobium vicinum, dictum S. Trinitatis monasterium, ordinis S. Benedicti, fundatum à S. Alterio, primo Abbate anno 1050. ut habet Cironius. Lis autem erat de possessionibus monasterii S. Petri de Amalphiâ. Amalphis, Malfi & Amalphi urbs Archiepiscopalis in principatu citeriori regni Neapolitani, Ducatus titulo honorata Neapolitano, de quâ Blondus *lib. 15. hist.* Inventus ibi est pyxidis nauticæ usus per Johannem Goiam vel, ut alii, Flavium Gioiam Amalphitanum.

C A P. VII.

Ad tit. XXXIII. De majoritate & obedientiâ.

S U M M A R I A.

1. Salmasius laudatur.
2. Major idem qui senior.
3. Major domus.
4. Majores Palatii.
5. Major monasterii.
6. Majoritas.

Benè

BENÈ Cl. Salmasius *cap. 1. de primatu Papæ*, Major idem qui *Salmasius* senior. Hesychius: *μεγίστων, γέγων*. Sic in laudatur. familiâ qui servus atatis vel fidei merito cæteris antistabat, *Major idem* ac familiam gubernabat, *Major domus* appellatus. *Donatus in Phormione* de his servis, *Majoribus domus*: Sic *columella Major domus* apud veteres *servi dicti*; *Majores domus*. Inde & *Majores Palatii* mûs. sub primis Gallix regibus, quibus totius regni procuratio & quasi *Majores* villicatio credita. Hinc & *Major monasterii* apud Dionysium *Palatii*. exiguum. *Majores* vocat Tertullianus Ecclesiæ antistites libro *Major* *de Baptismo*. Hanc formam secuti Apostoli plebi Christianæ *monasterii*. moderandæ seniores imposuerunt, quibus ad ministerium adjuncti juniores, *Μένονοι*. Hæc *Salmasius*. A Majoribus istis, gubernatoribus reliquorum eusum est vocabulum *majoritas*, & verbum, *majorari*, quoties quis ad altiorem gradum adscendebat, ut & *minorari*, si quis à bove ad asinos. Ita Archiepiscopus Apamien- *Majoritas*. sis translatus in Tripolitanum Episcopatum, novo promotionis genere, non promotus, sed minoratus dicitur ab Innocentio III. *in epist. 59. & 117. lib. 1.*

C A P. VIII.

Ad cap. 1. de major. & obed.

S U M M A R I A.

1. Capitulum unde petitum.	5. Pallio donatur à Gregorio Magno.
2. Suppletur pluribus locis ex registro Gregorii.	
3. Augustinus primus Episcopus Anglorum.	6. Ecclesia Eboracensis fit Metropolitana.
4. Interrogationes Augustini ad Gregor. Pap.	7. Data hujus decretalis variat.

HOC capitulum est Gregorii ex *Epistola 15. lib. 12.* & refertur *Capitulum* latius in conciliis *c. 1. patris 44. sub titulo: De præeminen-* *unde peti-* *tiâ Lund. & Eboracensis & de privilegiis generaliter vel tum.* *specialiter indultis, & de eorum abusu & confirmationibus.*

Habetur etiam in historiâ Ecclesiasticâ Bedæ lib. 1. c. 29. Et apud Baronium ad annum Christi 601. n. 23. Initium rescripti hoc est: *Gregorius, Augustino Episcopo Anglorum.* Hic est Augustinus, primus Anglorum Episcopus, quem Gregorius in Angliam, quam primus iste Pontifex ad fidem christianam converterat, misit cum pluribus aliis Monachis, qui gentem hanc converterent. Quod & præstitit feliciter, & de iis, quæ necessaria scitu essent, missis Romam Laurentio Presbytero & Petro monacho, Gregorium interrogavit. Exstant etiamnum hodie interrogationes Augustini hujus, & responsiones Gregorii in operibus Gregorii tam ad decretalem, quæ ita habet: *Cum certum sit pro omnipotente Deo, & cætera, quæ Gregoriani exhibent, quamvis non integra:* Ubi enim illi desinunt, sequuntur hæc: *Et quia nova Anglorum Ecclesia ad omnipotentis Dei gratiam, eodem domino largiente, & te laborante perducta est, usum tibi pallii ad sola missarum solennia agenda concedimus, ita ut per loca singula duodecim Episcopos ordines, quæ tua ditioni subjaceant. Quatenus Landoniensis Episcopus civitatis semper in posterum à synodo propria debeat consecrari, atque honoris pallium ab hac sancta & apostolica, cui auctore Deo deservio, sede percipiat.* Post hæc verba alia sequuntur ad Eboracensem Ecclesiam pertinentia, quam etiam Metropolitanam constituit & alteros XII. Episcopos ei subjicit, eamque negat Landoniensi subjici oportere, post Augustini mortem.

In verbis, quæ Raymundus retinuit, ita habetur apud Gregorium: *Sit verò inter Landonia & Eboraca civitatis Episcopos in posterum honoris ista distinctio:* Post verba: *fuert ordinatus:* in registro est: *ordinatus. Communi autem consilio & concordia actione, quæcunque erunt pro Christi Zelo agenda, disponat, unanimiter rectè sentiant, & ea, quæ senserint, non sibi met discrepando perficiant.*

In fine addi potest Data, mense Octobri, indictione VII. Pontificatus anno XIV. Apud Bedam aliter habet, nimirum: *Data die decimo Kalend. Juliarum, imperante Domino nostro Mauritio Tiberio piissimo Augusto, anno XIX, post consulatum ejusdem domini anno decimo octavo, in dictione IV.*

CAP.

CAP. IX.
Ad cap. III. de major. & obed.

S U M M A R I A.

1. Inscriptio suppletur.

3. Glossa & Doctores notantur.

2. Hypothesis hujus Capituli.

Leo Papa auctor hujus decretalis ad quem scripserit, non addunt vulgaria exemplaria. Addendum itaque: *Inscriptio Anastasio Episcopo Thessalonicensi. Est decretalis ista apud Leonem numero LIV. editionis Ascensianæ. In aliis editionibus epistola 84. Hypothesis hujus decretalis fuerat: Anastasius Episcopus Thessalonicensis citaverat Atticum veteris Epiri Nicopolitanum Antistitem ob negligentiam in officio commissam, qui cum venire tardaret, à Præfecto Prætorio Illyrici impetravit Anastasius, ut eum missis exsecutoribus faceret exhiberi, quem tamen hiemis asperitas & ægritudo excusabant, & expectare censuram Pontificis Anastasius debuisset. Anastasius reticens executionem istam in Atticum factam, tantum pro se allegabat, quod Atticus scripto se obligasset ad obedientiam: Sed Leo & in hoc arguebat Attico injuriam factam, quod cum obedientiam ipso facto exhibuisset, literas tamen obligatorias insuper coactus fuerit dare. Divinatio ergo Glossæ & Doctorum est, putantium de clerico agi, qui administrationem non habeat & quod non debeat exigere scripta obedientiæ obligatio. Omnino enim Atticum in sua diœcesi administrationem habuisse oportet. Hoc ergo duntaxat Leo reprehendebat, non quod scriptam obedientiæ obligationem exegisset, sed quod Anastasius aliquam obedientiam ab eo exigere planè non debuisset, qui ipso facto obediens fuisset.*

K 3

CAP.

CAP. X.

Ad capitulum IV. de maj. & obed.

S U M M A R I A.

1. Capitulum hoc neq; Clementis I. neq; III. est.	3. Testes ejus assertionis.
2. Non primi.	4. Non tertii.
	5. Ratio.

Capitulum
hoc neque
Clementis I.
neq; III. est.

Non primi.
Testes ejus
asserti.

Capitulum IV. tribuitur Clementi III. At libb. veteres simpliciter; *Clemens Papa*. Est enim hic locus in Epistolis Hypobolimæis Clementis I. ubi ita habetur: *Omnes Principes terræ & cunctos homines eis obedire, & capita sua submittere eorumque adjutores existere præcipiebat*. Scilicet Petrus Apostolus. Similis locus legitur constitutionum lib. 2. c. 11. & apud Ignatium Epistolâ ad Trallianos. Sed hanc Epistolam suppositam Clementi fuisse ab Isidoro Mercatore certum est. Jam olim Comestor *hist. Scholast. in Ant. Apost. c. 101.* ita censuit: *Cum Beda dicat Jacobum 7. anno Neronis mortuum, palam est, non esse authenticum, quod legitur in Epistolâ Clementis, qui juxta tenorem illius Epistola dicit sibi mandatum à Petro, cui successit in Apostolatu, ut post ejus mortem Jacobo epistolas destinaret, ut ab eo instrueretur, sed cum Jacobus Episcopus mortuus sit septimo anno Neronis, & Petrus vixerit usque ad decimum quartum constat hoc nihil esse.* Idem habet & Gobelinus *Cosmodromio etate 6. c. 7.* Idem *Turrecremata, summa de Ecclesia lib. 2. c. 101.* Cusanus *concordiâ catholicâ lib. 3. c. 2.* Baronius *ad A. D. 69. §. 43.* Bellarm. *de script. Eccles.* Quia itaque auctor Epistolam ad Jacobum ante septennium mortuum dirigit, Episcoporum urbis seriem ita intervertit, ut nullum Lino Cletoque, quos sedem vel cum Clemente vel ante Clementem tenuisse fama est, locum reliquum faciat. Ideo forsitan Contius & alii medicinam quærentes his morbis capiti huic præscribere Clementem III. Sed nec sic sanarunt ulcus: Nam auctor iste occidentem tenebrosissimam mundi pattem ridiculè nuncupat, Petrum electionis Domini, Clementem Petri primitias falso

falso vocat, ut demonstrat Blondellus, Itinerarium Petri, scriptum nugis & fabulis refertum, veteris Ecclesiæ cauterio iniustum ab ipso Romanæ inquisitionis consilio libris prohibitis annumeratum, à doctis omnibus rejectum comprobatur. *Non tertii Ratio.*

CAP. XI.

Ad cap. V. de major. & obed.

S U M M A R I A.

1. Capitulum V. quoties repetatur in Decretal.	4. Utrumq; amittit.
2. Hypothesis ejus.	5. Secundum canones.
3. Conradus, Lubecensem Episcopatum deserit, Hildesensem & Herbipolensem captat.	6. Fit supplex Pontifici.
	7. Denuò postulatur ab Herbipolensibus.

ELegans est hujus capituli argumentum, materia non tantum duarum decretalium postremarum. *x. de transl. Epif. Sed etiam capituli nostri V. & capituli, Illud. V. de Clerico excom. minist. Egimus de eo supra ad c. 3. & 4. de Translat. Epif. Ecloga IV. c. 10.* Sed hoc quoque loco amplius dicendum. Conradus de Ravenspurg, vir nobilis & potens rebusq; agendis prudens & ingeniosus, sub Friderico I. Imperatore & ejus filio, rebus gestis clarissimus, Lubecensis Ecclesiæ Episcopus electus nec consecratus, Episcopatu huic sponte renunciavit, ut Hildesensem obtineret, quo non contentus capitulo inducto ad postulationem, ad Episcopatum Herbipolensem, titulo Ducatus Franconiæ nobilitatum, proprio motu transiit, & sæpius monitus ab Innocentio non obtemperavit, sed in eo Episcopatu & temporalia & spiritualia administravit. Hunc ergo sæpius admonitum secundum canones, Innocentius utraq; Ecclesia privavit, ut secundâ careret, quam avarè & per ambitionem cupiverat, & primâ privaretur, quam per superbiam despexerat. Secundum canones, inquam, privatus est. Qui enim motu proprio ad aliam Ecclesiam transiunt, primò ad primam redire compelluntur. Quod si contumaciter

Capitulum V, quoties repetatur in Decretal.

Hypothesis ejus.

Conradus, Lubecensem Episcopatum deserit, Hildesensem & Herbipolensem captat.

Utrumque amittit.

Secundum canones.

maciter nihilominus cerviculam jactitent, utrâque spoliantur c. 3. supra de Translat. Epif. c. 23. de Elect. Can. 31. & 32. caus. 7. q. 1. Sed videamus de exitu: Conradus cum propter excommunicationem ab omnibus vitaretur, coram Magdeburgensi Archiepiscopo ac multis Principibus, deinde coram Moguntinensi Archiepiscopo, & aliquibus Principibus jurejurando promisit se mandatis Apostolicis obediturum. Inde accessit ad sedem Pontifici. Apostolicam beneficium absolutionis implorans, misit munera quædam Papæ, vasa argentea magni pretii atque artificii. Cui Papa per honorabilem nuncium remisit cupam auream, majori pretio, quàm Conradi fuerant, ne corruptus esse videretur, Canonicamque ordinationem Herbipolensis Ecclesiæ distulit, donec ipsa hæc Ecclesia Conradum denuo postularret, quo factò Episcopatum recepit. Ita narrant gesta Innocentii.

Fit supplex Pontifici.

Denuò postulatur ab Herbipolensibus.

C A P. XII.

Ad cap. Solitæ. VI. de Major. & Obed.

S U M M A R I A.

1. Innocentius increpat Balduinum Imp. CPolitanum.
2. Comparatio Pontificis cum Sole, Imperatoris cum Luna.
3. Explicatur.
4. Barclajus & Petrus de Marca laudantur.

Innocentius increpat Balduin. Imp. CPolit. **S**cribit Pontifex ad Balduinum Imperatorem CPolitanum. Habetur integra hæc epistola in gestis Innocentii III. p. 46. & in compilatione III. Eâ corripit Imperatorem, quod Patriarcham CPolitanum, magnum & honorabile membrum Ecclesiæ, juxta scabellum pedum suorum sedere in sinistra parte siverit, cum alii Reges & Principes Archiepiscopis & Episcopis reverenter assurgant, eisque juxta se venerabilem sedem assignent. Alterum quod notabile in hoc capitulo est, quod Innocentius Pontificem Soli, Imperatorem Lunæ comparans tantam ait inter Pontifices & Reges differentiam cognosci, quan-

Comparatio Pontificis

ta.

ta est inter Solem & Lunam. Quæ similitudo hæcenus procedit, quemadmodum Luna non minus Luna est, nec minus per se consistit, tunc cum à sole recedit, & mutuatum ab eo lumen variabile amittit, quàm cum ejus radiis pleno orbe atque adspectu illustratur, & neutro casu hæc ab illo aut ille ab hac dependet: Sed ambo institutionis suæ ordinem & modum tenentes Deo mundoque deserviunt: Sic etiam potestas regalis sive politica propriis subnixis viribus per se consistit, & licet magnum quidem lumen ad benè beateque vivendum à spirituali potestate accipiat, tamen ejus neque accessu neque recessu ullâ ex parte in sua essentiâ mutatur, minuitur vel augetur, multoque minus adveniienti subjicitur. Nec ad rem facit, si luna respectu luminis, quod à Sole recipit, ei subjici dicatur: Subjicitur enim ei, non quatenus luna est, sed quatenus lucida est. Est Sol igitur Dux & moderator luminum reliquorum, non quatenus sunt corpora, sed quatenus lucent, neque sol iis aliud quàm ipsum lumen auferre potest: Sic spiritualis auctoritas Dux est civilis potestatis, quantum ad spiritualem vim, ut rectè disputat Barclajus vindic. cap. 13. Ferè in hunc sensum etiam P. de Marcâ de conc. Sac. & Imp. lib. 2. c. 1. n. 8.

*cum Sole,
Imperatoris
cum lunâ.*

Explicatur.

*Barclajus
&
P. de Marcâ
laudantur.*

C A P. XIII.

Ad caput VIII. x. de major. & obed.

S U M M A R I A.

1. *Decretalis ad quem directa.*
2. *Quâ de re.*
3. *Cyprus ad Patriarcham Antiochenum pertinuit.*
4. *Libertatem usurpatam Justinianus confirmavit.*

Innoctius rescribit CPolitano Patriarchæ, Thomæ Mauroceno, qui captâ CPoli primus è Latinis electus est Patriarcha CPolitanus, ut dixi *Eclogâ 3. c. 5.* Hic duo postulaverat ab Innocentio, alterum, ut Ecclesiæ quædam ipsi subjicerentur, quæ quidem ante captam urbem Patriarchatui huic non paruerant: Alterum, ut obedientia ei præstaretur ab Archiepiscopo & Episcopis

*Decretalis,
ad quem
directa.*

Quâ de re.

pis Cypri. Habetur decretalis hæc integrè in gestis Innocentiũ tertii pag. 107. Utrumque Innocentius denegabat. Prius, ob rationem juris, quam habes in textu; Posterius, quia hi ante promotionem Mauroceni fuerant exempti. Quod ita intellige: Cyprus olim ad Antiochenum patriarcham pertinebat; Erat enim pars Syriæ: Sed vi ponti à continente abrupta ad libertatem aspirabat, imminutâ paulatim Patriarchæ Antiocheni auctoritate! Accessit inde & decretum Synodi Ephesinæ, quo inconsulto Patriarchâ ut eligi Metropolitanus à provinciæ Episcopis posset, *can. 8.* statutum est. Porro & auctoritas Justiniani ad tuendam Cypri libertatem suffragata fuit, testante Nicephoro. In hoc statu tempore Innocentii cum esset Cyprus, merito negavit Pontifex ejus occupationem Thomæ Mauroceno, & sedi CPolitanæ, donec causa cognita esset, vocatis Cypri Episcopis, ut ostendit Philippus Berterius Pithanwñ *diatriba 2. c. 2.*

Cyprus ad
Patriarchâ
Antiochenũ
pertinuit.

Libertatem
usurpatam
Justinianus
confirmavit.

CAP. XIV.

Ad cap. X. XI. XII. de maj. & ob.

SUMMARI A.

1. Monasteria S. Victoris & S. Johannis unita.
2. Et quâ ratione.
3. Capitulum XI. in compilatione V.
4. Capitulum XII.
5. Abbas de Lapide S. Michaelis Halberstadiensis diœcesis.
6. Abbatissa Bubring, id est, Quedlinburg.
7. Ejus fundator Henricus I. Saxo.
8. Canonice dicuntur Nonna.
9. Sunt regulares & seculares.

Monasteria
S. Victoris
& S. Johannis,
unita.
Et quâ ratione.

Capitulum XI. in
compilatione
V.

DE monasterio S. Victoris & S. Johannis de Monte apud Bononiam, videatur Sigonius *lib. 2. de Episcopis Bononiensibus*; sunt collegia Canonorum regularium unita, hoc modo, ut monasterium S. Johannis de Monte subjectum esset monasterio S. Victoris, & Priori ejusdem. At cum obedientiam Priori suo Canonici detrectarent, mandavit Pontifex obedire.

In cap. XI. ita habet inscriptio compilationis V. *Dilecto fratri*

ari Guidoni Presbytero Cardinali & Capitulo Ecclesie S. Laurentii in Damaso. In textu fit mentio manualis obedientie & significatur ministerium vel administratio, ut in cap. cum singula. S. prohibemus. de Praben. in 6. & c. un. Clem. de suppl. negl. Pralat.

Capit. XII. Ita inscribitur Raymundo: *Abbati S. Michaelis Caput. XII. Abradensis diocesis.* Ubi hæc diocesis sita sit, solus Raymundus scilicet, explicarit. Habent ita tamen MSta nostra. Sed compilatio V. verum nomen nobis servavit, nempe, Halberstadenensis dioceseos. Ita habet ibi inscriptio: *Idem Abbati de Lapide S. Michaelis, Halberstad. diocesis.* Fit mentio in chronico Montis sereni pag. 132. & ad annum 1220. p. 134. editionis Maderiana. Sed & in textu pro *Abbatissa in Bubringen.* habetur in *Quedilburg.* Quæ vera lectio. Est famosissimum virginum ordinis D. Benedicti Monasterium, diocesis Halberstadenensis, cujus Abbatissa inter status Imperii numeratur. Condidit illud Henricus I. seu Auceps, in eoque filiam suam Mechtildem collocavit, Abbatissam primam. Monachus Benedictinus quidam, qui fundationes quorundam monasterium collegit, edente Dn. Madero, antiquitatum strenuo & felice indagatore, amico nostro, ita de hac Abbatiâ: Henricus I. Saxo genere, pater Ottonis Magni, qui cepit A. D. 919. ædificavit & fundavit Abbatiam Quettenleburg, regalem utique & in omni Saxoniam præcipuam. Illic Abba Moniales posuit, cui loco contulit decem & octo millia mansa, & thesaurum pergrandem, advocatiam & Monetam, telonium & militiam ubi & se sepeliri mandavit. Hujus uxor Machtildis Regina sanctissima illi adlatus consépulta & posita est in crypta ejusdem monasterii. Hæc ibi. Canonice sunt Sanctimoniales, ut in capitularibus Caroli calvi, *de Canonicarum monasteriis Canonice & Sanctimonialium, quæ sub eadem formâ vivere dicuntur.* Canonice regulares vocantur. Sunt enim & seculares, in Ecclesia Nonna. Assindensis, Coloniensis diocesis, ut & in Ecclesia S. Waldrudis Sunt regulares & Nivelle, in Brabantia diocesis Namurcensis. *seculares.*

CAP. XV.

Ad Tit. XXXIV. De Treugâ & pace.

S U M M A R I A.

1. Treuga vox Germanica.	12. A Christianis principibus prohibita.
2. Truſtis Antruſtio.	13. Non ſublata tamen.
3. Treuga Domini.	14. Diffidatio.
4. Lites private armis vindicata.	15. Treuga, Trevia Domini.
5. Campiones qui?	16. Quibus diebus à duellis ceſſandum?
6. Taciti teſtimonium de Germanis.	17. Treuga Domini magis extenſa.
7. Exempla.	18. Burdinarii.
8. Treuga tandem ſuſpenſa.	19. Paſſus eccleſiaſticæ.
9. Datæ cautionibus.	20. Salvatorium, Salvitæ.
10. Formula cautionis.	
11. Feida, Fejde.	

Treuga vox
Germanica.

Quâ de Treugâ hoc loco agatur, & quare titulus iſte huc poſitus ſit, nondum ſatis rectè à Gloſſâ & Canoniftis vidî explicatum, qui ſolâ hac obſervatione, uſum hujus tituli abrogatum eſſe, omiſſis antiquitatum indagacionibus, ſe ſatis deſunctos putant, ut ſcitè ait eminentiſſimus P. de Marca, lib. 4. de concord. ſacerd. & Imp. c. 14. De natalibus hujus vocis minimè dubitandum, quin ſit Germanica True/ Trewe/ eſt data fides, inde Truſte/ Truſte/ Truſte/ Drude/ & corruptius Druſta, eine vertraute/ Sponſa, in LL. Salicis, tit. 14. Gêtrutte/ nupta. Ab eadem origine eſt Truſtis & Antruſtio, ein Druſt/ Droſt/ qui fidem Domino ſuo promiſit, in formulis Marculfi: Inde Treuga, fides & ſecuritas ab hoſtili perſecutione promiſſa. Hanc vocem ſuam quoque fecerunt Græci recentiores, quibus vel τρέβα vel τρέβα. Codinus de officio CPol. XIV. §. 12. Meuſf. Gloſſ. Græco-barb. in τρέβα. Vide Diſſertationum mearum Academicarum V. th. 2. Erat alia civilis, conventionalis, publica, inter partes ſolenni bello concertantes pacta, induciæ, Romanis; Alia canonica, quæ

Truſtis, An-
truſtio.

treuga

Treuga Domini dicta est, quâ de hic titulus. Mos erat nimirum, *Treuga Domini* Germaniæ gentibus, qui Galliam atque Italiam invaserant, lites *mini.* privatas, & inimicitias non legibus per magistratum ponere, sed *Lites pri-* manu ac armis exsequi. A Gothis in Italiam id primum in- *vata armis* vectum suadet epistola Theodorici ad Colossæum Comitem apud *vindictate.* Cassiodorum *lib. 3. Var. 23.* Ab his ad Gundebados morem hunc defluxisse constat ex eorum legibus, quibus res suas ferro repetere licuit, adeo, ut Agobardus Præsul Lugdunensis Ludovicum Pium exhortaretur, ut abrogaret hanc legem, libro adversus Legem Gundobadi. Adeo tamen non obtinuit, quin etiam causæ Ecclesiarum ac monasteriorum dubiæ duello singulari finirentur, datis utrinque *Campiones,* *qui.* *Campionibus,* ut loquebantur, id est, bellatoribus. Idem & apud Francos invaluit qui Lege Salicâ utebantur, ut ex Gregorio Turonensi pluribus locis liquet. Factum inde, ut familiæ nobilissimæ quandoque penitus excinderentur, nullusque litium finis esset, quamdiu aliquis superesset, qui defuncti proximi causam possit suscipere. Nam simul quis unum de familiâ offensum, reliquos omnes adversos habebat, continuo propinquis, affinis, amicis convolantibus, suam suorumve injuriam per arma vindicaturis. Testis Tacitus, qui de moribus Germanorum, suscipere tam inimicitias seu Patris, seu propinqui, quam amicitias, necesse ait esse. Exempla sunt apud Gregorium Turonensem *lib. 5. c. 5. & 32. lib. 6. c. 17. lib. 8. c. 18. lib. 10. c. 27.* Id- *Taciti testi-* que tam diu durabat, donec hujusmodi dissidiis & illatâ cuiquam *monium de* *Germanis.* *Exempla.* *Treuga tan-* *dem suspen-* *sa.* *Formula* *cautionis.* *cautionis.* cæde reparandâ occisorum cognati reo pacem jurejurando promitterent scriptâque cautione darent fidem, se non amplius injuriam defuncti ulturos. Formula ejusmodi cautionis seu reprovissæ securitatis extat apud Marculphum *Formular. lib. 2. c. 18.* Et inter incerti Autoris formulas veteres *c. 23.* quod Lindebrogio est *122.* Et in formulis Romanis *c. 39.* Graphicè descriptum hunc morem exhibet Gregorius Turonensis *lib. 7. c. 47.* Austregisilo per Sicharium interfecto, Sichario à propinquis defuncti variè impetito, donec compositione factâ securitas ei ab adversario daretur. Tunc, inquit Gregorius, dato ab Ecclesiâ argento quæ judicaret, acceptâ securitate componunt, datis sibi invicem per partes

Feida,
fehde.

Ludovici
passim à
Principibus
prohibita.
Non sublata
tamen.

Diffidatio.

Treuga,
Trevia Do-
mini.

Quibus
diebus à
duellis ces-
sandum.

Sacramentis, ut nullo unquam tempore contra alteram pars altera mussitaret, & sic altercatio terminum fecit. Privata hæc bella Feida, *fehde*, appellabatur in legibus Saxonum & Longobardorum & in capitularibus Caroli M. & additionibus. Pessimum hunc morem Christianâ religione susceptâ reprimere conati sunt Principes. Vide Cassiodorum *lib. 3. c. 23*, ubi Colosseo Comiti mandat Sirmiensis Pannoniæ provinciam. Et cap. 24. ubi incolas Pannoniæ hortatur, uti abstineant his monomachiis. Et Carolus M. valde improbat *lib. 5. Capitularium. cap. 180.* minaturque *lib. 5. cap. 134.* Si quis pro Feidâ pretium recipere nolit, & justitiam exinde facere, in talem locum se missurum eum, ut majus damnum non crescat. Repetiit Ludovicus Pius A. D. 828. & Carolus Calvus cognitione Comiti datâ, quam qui detrectabant, ad Principem mittebantur, exilio temporario puniendi. Non potuit tamen excindi hæc grassatio, quin gravius secundæ Regum familiæ temporibus, & initio tertiæ per Galliam exardesceret, & jus belli privati nasceretur, ut notat Bignonius ad Marculphum. Erant isthæc bella privata nec legibus probata, nec omninò damnata: Quin si provocatio, vel, ut tùm temporis loquebantur, diffidatio processisset, pro jure constituto habebantur, ita, ut in adversarium cæde, prædis & incendiis grassari liceret, ut docet Ivo *epistolâ 133.* Fridericus I. apud Abbatem Urspergensem, & Conradus Imperator. Inde moti Episcopi, ut cacoëthes, cum tollere non possent, saltē quadam tenus restringerent, statutis induciis ejusmodi per aliquot saltē dies de septimanâ, quibus à cædibus immunes feriarentur, eosque dies religionis prætextu sacros redderent. Quas inducias Treugam Domini, vel, ut Ivo Carnotensis, Dei treviam appellabant. Id est, à bellis privatorum inter se cessationem seu feriacionem. Primum itaque anno 1031. Episcopi & Proceres provinciarum in Aquitaniâ, deinde per reliquas Gallias, decretis suis, privatis conflictibus inducias indixerant, sub nomine, ut dixi, *Treuga Domini*, à Mercurii supremâ die, usque ad diluculum diei Lunæ sequentis septimanæ, ut nemo ab inimico ultionem sumeret, nemo prædaretur, nemo etiam à fidejussore pignus auferret, pœnâ capitâ, aut exilio, aut excom-

mu-

municatione in prævaricatores statutâ. Meminit Sigebertus Gemblacensis sub anno 1032. Rudolphus Glaber lib. 5. c. 1. fol. 55. his verbis: *Contigit ipso in tempore, inspirante divinâ gratiâ primitus in partibus Aquitanicis, deinde paulatim per universum Galliarum territorum firmari pactum propter timorem Dei pariter & amorem, taliter, ut nemo mortalium à feria quartâ vesperâ usq; secundam feriam, incipiente luce, ausu temerario præsumeret quippiam alicui hominum per vim auferre, neq; ultionis vindictam à quocunq; inimico exigere, nec etiam à fidejussore vadimonium sumere. Quod si ab aliquo fieri contigisset contra hoc decretum publicum, aut de vitâ componeret, ut Christianorum consortio expulsus patriâ pelleretur, hoc insuper placuit universis, veluti vulgo dicitur, ut Treuga Domini vocaretur.* Porrò hæ Treugæ Domini à Concilio Claræmontano sub Urbano II. probatæ, & alii etiam feriati dies constituti. Ab Adventu scilicet Domini, usque ad octavas Epiphaniæ, & à Septuagesima usque ad octavas Paschæ. Et à primo die Rogationum, usque ad octavas Pentecostes. Additum etiam, ut qui Hierosolymam peterent, eorum bona semper essent in pace & treuga. Hinc factum, ut plurimi huic itineri non zelo pietatis se accingerent, sed ut se à creditorum vexatione eximerent, ut notat Wilhelmus Tyrius. Quod privilegium inde tractum ad Romipetas, & ceteros, quos *Burdinarios* dicebant. Amplificata sunt ista decreta concilio Romano sub Paschali II. cujus quidem concilii canones 2. extant: Sed tamen ex Epistola Guilielmi Ausciorum Episcopi, quæ extat in collectione Regiâ conciliorum tom. 26. ejus decreta deprehenduntur. Habetur & in Historiâ Benearn. lib. 5. c. 14. & in libro Marcæ de primatu Lugdunensi, quo certum Ecclesiis spatium definitum, intra quod homines & res eorum in tuto forent collocatæ, ut videre est tom. 6. collectionis Regiæ conciliorum. Ibi statutum, ut Ecclesiæ salutem habeant triginta passuum circumquaque: Monasteria vero LX. Confer *can. sicut antiquitas. c. 17. Passus Ecclesiastici.* Quem ambitum passus Ecclesiasticos vocat Johannes VIII. Innocentius III. Canonicum spatium *Epistolâ 162. lib. 1. Regesto 13. Salvatoriû,* Ille verò circuitus, qui apud Gregorium, Turonensem Salvatorium

rium dicitur, & Salvitas, die *Freyheit* posterioribus temporibus crucibus undiquaque terminabatur. Ita ambitus Ecclesiæ Parochialis Jenensis etiam hodie dicitur *usm Creuz*. Et ex Actis dedicationis Ecclesiæ S. Martini de Cressanâ anno 1132. ab Arnaldo & Archiepiscopo Narbonensi peractæ probat M. Antonius Dominici. Firmatur etiam ex veteri chartâ, quâ Theobaldus & Odo, Comes Exoldanensis sub Philippo I. Ecclesiæ de Musnete securitatem tanto terrarum ambitu definiunt, quanto volantis sagittæ jactu poterit contineri, jubentque ubi quieverit, ibi ex utroque cæli cardine crucem figi. Vide eruditam dissertationem Fabrotti *de Treuga & pace, & quem jam citavi M. Ant. Dominici, de treugâ & pace, P. de Marcâ de concord. Sacerd. & Imp. lib. 4. c. 14.*

CAP. XVI.

Ad cap. 1. & 2. de pactis.

S U M M A R I A.

1. Capitulum unde petitum.

3. Capitulum 2.

Capitulum
unde peti-
tum.

Medaura.

2. Medaura.

Petitum est capitulum I. ex concilio Africano. Id est ex concilio Carthaginensi Africæ primo, & quidem capite XII. ut rectè notat Contius. In primâ compilatione capitulum sic incipit: *Antigonus Episcopus Maturensis. Lege, Madurensis, Urbs Madura, & Medaura, Appulejipatria. Madurus Ptolemæo. Olim Episcopalis sub Archiepiscopo Carthaginensi, inter Numidiam & Getuliam, ubi olim literarum gymnasium, ad quod Divus Augustinus se contulit. In concilio ita legitur: Optantius cum se presentaret, pactum mecum habuit, & divisimus plebes. Manuscriptionis nostræ tenentur pittacia. Contra hoc pactum circuit plebes mihi attributas, & usurpat populos, ut illum patrem, me vitricum nominent. Gratus Episcopus dixit: Factum hoc dolendum est, ut in se illiciat populorum imperitorum animas contra disciplinam, contra evangelicam traditionem, contra pacis placita. Nam si sibi id posse contingere arbitraretur, nunquam profecto in fratrem aliquis deliquisset. Unde aut inita pacta suam obtineant firmitatem, aut conventus, si se non cohibuerit, Ecclesiasticam sentiat disci-*

disciplinam. Universi dixerunt: Pax servetur, pacta custodiantur. Ex his constat hypothesis capituli nostri, & corrigi illud inde debet.

In capitulo 2. ad inscriptionem; Gregorius, addatur: *Pro- Cap. 2. jecto illustri, ex lib. 7. epist. 60. Registri Gregorii. Epistola, quam Gregoriani cur omiserint, non liquet, ita habet ex editione Parisinâ Joh. Parvi, Anni 1518. Quoties in conventionibus quibusdam noster expectatur assensus, ne in dubium veniant, qua geruntur, rati, ea pro securitate partium debet habitio solidare (In registro mendosè: Ratio ea (sive eas) pro securitate partium debet habita solidare.) Proinde cognoscentes, quid inter dilectionem tuam & Fantinum defensor em, ac Rectorem patrimonii (partium, omittitur tamen in editione Venetâ anni 1504.) Panormitarum convenerit de portionibus (mendosè, proportionibus, in Veneto) tibi competentibus, in Masalenas & samanteria, in provinciâ Siciliâ (Siciliæ. Venetus) & in territorio Panormitano, & domo in Panormitana civitate sitâ, quam Ecclesie nostræ dudum titulo donationis obtuleras, nostrum in his accommodamus assensum, atq; omnia sicut inter vos gesta sunt per hujus rationis (lege, rati habitationis) paginam confirmamus, nec quidquam eorum à nobis successoribusq; nostris deduci in irritum profitemur, quia valde est moderationi conveniens, ut quæq; ordinata fuerint & decisa nullâ in posterum debeant refragatione turbari.*

CAP. XVII.

Ad cap. 3. & 4. de pactis.

SUMMARI A.

1. Inscriptio emendatur.	3. Capit. IV. cui dirigitur.
2. De his qui ad Ecclesias confugiunt.	4. Decretalis integra.

Inscriptio apud Raymundum est: *Idem Januario Episcopo Calimitano. Rectè, ut in registro. Compilatio prima: P.E. Johanni à partibus Sar. Contius & A. Augustinus addunt omiſſa, ut & Gregoriani.* *Inscriptio emendatur.*

In fine epistolæ agitur de his, qui ad Ecclesias confugiunt, *De his qui*

M

quo

ad Ecclesias confugiunt. quo pacto ex conventionem exire debeant & actus sui rationem reddere, & nullam vim pati, quod sacramento praestito eis promittendum, & defensor Ecclesiae ejus curet, ut ea, quae illis promissa fuerint serventur.

Cap. IV. cui dirigitur.

Capitulum IV. dirigitur ab Alexandro III. Exoniensi & Wigornienti Episcopis. Exonia, *Excester* urbs Episcopalis Angliae sub Archiepiscopo Cantuariensi. Vide Johannem Malmesburiensem lib. 2. de gestis Pontificum Anglorum. Sub eodem Metropolitano est & Wigornientis Episcopus, Wigornia, *Worchester* inter Varvicum ad ortum & Herefordiam ad occidentem 30. ferme millia passuum ad Sabrinam fluvium. Celebris est infelici

Decretalis integra.

pugnâ Scotorum adversus Anglos, anno 1652. Integra decretalis sic habet: *Cum pridem Simon Clericus procurator Prioris & Monachorum de Acra & Petrus clericus pro causâ, quâ inter eos monachos & praedictum P. ac fratrem ejus, pro cujus parte vicem se dicebat gerere super Ecclesia de S. (Sintonia) & capella de L. (Lintonia) vertebatur, ad nostram praesentiam pariter accessissent, ita interim, inter se, non tamen nobis mediantibus, convenerunt, quod praedictus Procurator Prioris & Monachorum eidem P. pro expensis, quas fecerat, tres marcas argenti persolveret, & idem P. liti cederet & à Monachorum infestatione penitus cessaret. Cumque compositionem ipsam ad nostram pertulissent audientiam, eamque confirmari auctoritate apost. supplicarent, nos eam non duximus admittendam, pro eâ, quod videbatur pravam speciem illicitae pactionis continere. Monuimus autem praedictum P. ut ipse tam pro se quam fratre suo monachos in pace dimitteret & eidem liti omninò renunciatet. Et caetera.*

CAP. XVIII.

Ad capit. i. x. de Transact.

S U M M A R I A.

i. Capitulum I. non est Gregorii III.	3. Casus capituli.
2. Epistola à paribus.	4. Capit. IV.
	5. Staffordia urbs Anglia.

6. Cap.

6. Capit. V. inscriptio suppletur. 8. Capitulum exhibetur inter-
7. Cap. VI. suppletur inscriptio. grum.

Perperam tribuitur capitulum primum Gregorio III. Exstat *Capitulum*
enim libro 7. Epist. 27. registri Gregorii magni. Inscriptio *I. non est*
ibi est ad Antonium, Subdiaconum & Dominicum Abba- *Gregorii III*
tem atque Presbyterum à paribus. Quid est, à paribus? *Epistola à*
Nempe duo exempla unius epistolæ ad duos vel plures missa. Ita *paribus.*
enim sub finem ait Gregorius: *Pro munimine superscripti Mona-*
sterii memorato Dominico Abbati atq; Presbytero simile præceptum
dedimus.

Casus est talis: Lis erat inter Præpositos monasterii Sancto- *Casus capi-*
rum Maximi & Agathæ cum administratoribus Romæ constitu- *tuli.*
tis Xenodochii, quod Valerii dicebatur, de possessionibus qui-
busdam in territorio Panormitano sitis, quæ tandem inter partes
composita fuit per Antonium, Subdiaconum, Præpositum mona-
sterii S. Valerii, & Dominicum Abbatem atque Presbyterum di-
cti monasterii Maximi & Agathæ. Confirmat auctoritate suâ
Gregorius transactionem, irrita pronuncians omnia instrumen-
ta, & quidquid partibus ansam præbere possit ad litem sopitam
resuscitandam.

In capitulo IV. scribitur Abbati de Stra. & Priori S. Eusebii, *Capit. IV.*
si Raymundo credimus. Puto legendum, de *Staffordia*, ut post
concilium Lateranense. 28. c. 6. legitur. Est Staffordia urbs An- *Staffordia.*
glia in Comitatu cognomine ad amnem Savum, media inter
Darbiam ad ortum, & Salopiam ad occasum. *concil. p. 28. c. 3.* De
Esebi vel Esebet, nihil succurrit, nisi quod similis inscriptio in se-
cundâ collectione capite ejusdem tertio, eodem titulo habeatur:
Abbati de Stanfort & Priori de Esibili.

Capituli V. inscriptio ita concipitur in compilatione primâ. *Cap. V. in-*
Idem Carnotensi Episcopo. Pars capituli: Nos in eminenti. Sic scriptio
etiam legitur in concilio *parte. 28. c. 10.* Intelligitur capitulum, *suppletur.*
quod habetur in primâ compilatione sub titulo de appellatione.
c. 40. Et post concilium Lateranense. *p. 49. c. 12. & 13.* ubi sola
particula, *Nos*, omittitur. Est alia Epistola Hadriani Papæ *c. 10.*

parte 13. cujus initium est: Nobis in eminenti speculâ disponente domino constitutis. Item c. 15. de decimis & c. 9. de censibus in primâ collectione. Ant. August. notis ad primam collectionem.

Cap. VI. suppletur in scriptio. Capitulum exhibetur integrum.

Capitulum sextum in primâ collectione ita inscribitur: Idem venerabilibus fratribus R. Eboracensi Archiepiscopo Apostolicæ sedis Legato & R. Wigornienfi Episcopo. Capitulum ita orditur: Ex literis vestrae Fraternitatis accepimus, quod cum olim inter R. & A. super Ecclesiâ de Ministria, (Gregoriana, de Vult. forsan, de Wiltoniâ, pago proximo Sarisberiam urbem, ubi cœnobium Monachorum ordinis Benedictini, alii de Ministro, de Ministri) & Capellâ de Torbec (in Barcinonensi, Torstolhec, alibi Torstollis) ad eandem Ecclesiam pertinente coram Te, frater Episcopo, q. i. f. d. a. G. q. t. e. A. p. in c. & t. i. f. t. jam pridem f. f. post transactionem idem veniens ad præsentiam nostram & s. m. c. c. n. e. t. i. c. ad Dumelmum (Duellinum, Divellinum, cujus meminit Hovedenus annal. parte post. p. m. 561. n. 21. Vellinum, Legc, Dunelmium vel Dunelmensem.) Episcopum & Decanum Eboracensem, si benè meminimus super eandem Ecclesiam & capellam tacitâ veritate de transactione ipse G. l. n. i. C. a. i. G. & Responsales prædicti R. in nostrâ deinde præsentia fuissent constituti, nos ex literis vestris veritatem super his cognoscantes, & attendentes etiam, quomodo præfatus G. non inficiabatur s. t. i. e. n. f. t. c. l. i. obtinuit e. f. præscripta E. & capellâ auctoritate Apostolicâ silentium imponimus, & memoratum R. ab ejus impetitione auximus absolvendum.

CAP. XIX.

Ad cap. VIII. & XI. de Transact.

S U M M A R I A.

1. <i>Varia lectio.</i>	4. <i>Hypothesis Capituli.</i>
2. <i>Capit. ult. emendatur.</i>	5. <i>Latinorum in Oriente brevis dominatus.</i>
3. <i>Johannes Columna.</i>	

Varia lectio.

A

lexander III. Abbati de Strapho, & Priori de Phœbi. Ita Raymundus. MSCrus unus Jenensis: De Stanfor & Prio-

ri de Febi. Alter: De Stanfor. Et Priori & dephebi. Gregoriani in notis: de Stanpho & Priori de Plib. A. Augustinus in fecundâ collectione, de Stanfort & Priori de Esibili. Et in margine: De Esebi. Ego jam capite præcedenti monui, eandem hanc esse inscriptionem, quæ habetur in capite IV. anteriore. Meminit castri Stanford Henricus Huntindoniensis lib. 8. pag. m. 397. n. 52. In compil. I. Abbati de Stradefort.

Inscriptio capituli ultimi ita integrari debet: Johanni, tituli S. Praxedis, Presbytero Cardinali, Apostolicæ sedis legato: Fuit is Johannes Columna Romanus, creatus ab Honorio III. anno 1216. Vide Volaterranum lib. 22. Antropol. & Onuphrium lib. 4. c. 22. de Basil. Lateran.

Agit autem hoc capitulum de dissensu Ecclesiæ Græcæ & Latinæ. Digna sunt, quæ integrè legantur, quemadmodum Emendatores Gregoriani capitulum totum representant. In specie quærebat Johannes, quomodo puniendus esset Neoportensis Archidiaconus, qui quibusdam eundi cum mercibus in Alexandriam contra statutum concilii generalis licentiam de facto tribuebat. Respondit Honorius, quod debeat in humaniorem partem inclinare, propter statum Latinorum adhuc in oriente debilem. Prudenter! Brevi enim duravit hæc Latinorum potestas, sub Michaelè Palæologo recuperatâ CPoli & Latinis ejectis.

Cap. ultim.

emendatur.

Johannes

Columna.

Columna.

Hypothesis

capituli.

Latinor. in

oriente

brevis do-

minatus.

CAP. XX.

Ad tit. XXXVII. de postulando.

SUMMARI A.

1. Connexio tituli cum superioribus.
2. Rubrica in prima compilatione habet aliter.
3. Advocati & patroni causarum differunt.

Post pacta & transactiones agitur de postulando, ordine in jure civili observato. Leges Duodecim: Rem ita nē patiti cum superioribus.

M 3

Ca- bus.

Rubrica in
primâ com-
pilatione
aliter ha-
bet.

Advocati,
& patroni
causarum
differunt.

Capitulum primum est ex concilio Lateranensi, sub Alexan-
dro tertio, capite XII. In primâ compilatione non ita concipitur
hic titulus: Sed *de officio advocatorum*: In reliquis penitus o-
mittitur. In quintâ habetur: Sed ponitur capitulum, quod
Gregorius sub titulo suæ collectionis superiori, de officio Judi-
cis, collocavit. Prohibentur autem clerici in subdiaconatu, &
supra, coram seculari Judice advocare. Ita loquitur capitulum,
id est, postulare. Non enim omnes Advocati causas agunt; Alii
enim lites dirimunt, ut assessores, Advocati dicti, quia in consi-
lium advocantur *l. ult. C. de Advoc. div. judic.* Alii qui adsunt
alteri in causâ, officii gratiâ. Et appellatur Advocatus, usu Ro-
manorum, etsi nihil dicat, vel agat, sed tantum paratus sit defen-
dere: Patronus propriè qui agit causam, non accusantis, sed ac-
cusati. Cicero pro Cluentio: *Quis unquam non modo in patroni
sed in landatoris, aut Advocati loco videri.* Et Asconius Pedia-
nus: *Qui defendit alterum in judicio, aut patronus dicitur, si ora-
tor est, aut Advocatus, si jus suggerit, aut presentiam suam commo-
dat amico.* Sed hodie promiscuè sumuntur, patroni, advocati,
causidici, oratores, Rhetores, Scholastici, togati. Advocato-
rum nomine veniunt locorum quoque sacrorum defensores *Exdi-
xoi*, ut in primitivâ Ecclesiâ, qui per uniuscujusque civitatis inco-
las eligebantur, ut notat Balsamo *ad can. 78. concilii Carthagi-
nensis.* Vicedomini, custodes, Guardiani, Castaldi.

ECLOGA X.

CAP. I.

Ad Tit. XXXVIII. de Procuratoribus.

CAPIT. I.

S U M M A R I A.

1. Capit. I. inscriptio.

4. Ecclesia de Bubet.

2. Capit. II.

3. Salisberiensis Episcopus, non Sabinensis.

5. Ad capit. VI.

In-